

PROIECT DIDACTIC

Școala: Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri“ Iași

Clasa: a VII – a B

Data: 14.03.2016

Profesor: Coșarcă Silvia – Georgeta

Disciplina: Educație muzicală

Unitatea de învățare: Melodia - Genuri muzicale de factură cultă.

Subiectul lecției: verificare: *Opera clasică - reprezentanți*

predare: *Opera romantică italiană – reprezentanți.*

Tipul de lecție: mixtă

Premise: elevii trebuie să aibă deprinderi de a recunoaște auditiv și de a intona fragmente din opere celebre

Competențe specifice:

- 1.1 – să interpreteze vocal cântece de diferite tipuri și genuri
- 1.3 – să interpreteze teme muzicale accesibile din lucrări celebre
- 2.1 – să asculte diferite lucrări muzicale, identificând tipul și genul de muzică
- 3.3 – să cunoască și să diferențieze elementele componente ale genurilor muzicale scenice
- 4.1 – să interpreteze cu sensibilitate și expresivitate piesele muzicale abordate

Obiective operaționale:

- O1 – să-și însușească date despre cel mai complex gen al muzicii vocal – dramatice (opera)
- O2 – să conștientizeze semnificația noțiunii de *sincretism* din cadrul operei
- O3 – să menționeze compozitorii clasici reprezentativi pentru acest gen

O4 – să interpreteze fragmente muzicale din opere celebre

O5 – să-și însușească date despre opera romantică italiană – lucrări, reprezentanți

O5 – să recunoască auditiv și vizual teme celebre din opera clasică și romantică italiană

Strategii didactice:

1. Metode și procedee: audiția, demonstrația, observația, explicația, jocul didactic, exercițiul, conversația euristică și examinatorie, metoda lucrului cu manualul (și alte materiale), metoda Știu-Vreau să știu-Am învățat

(SVI)

2. Forme de organizare: frontal, individual, în grup

3. Resurse - material didactic:

- manual de Educație muzicală pentru clasa a VII-a – autori: Aurelia Iacob, Vasile Vasile, editura Petrion, București,

2004

- CD player, CD-uri, laptop, videoproiector, boxe

- cântece din manualul de educație muzicală: *Aria lui Figaro* din opera *Nunta lui Figaro*- Wolfgang Amadeus

Mozart

Marș triumfal din opera *Aida* - Giuseppe Verdi

- auditia muzicală: W.A.Mozart – *Duetul Papageno* – *Papagena* din opera *Flautul fermecat*

G. Verdi – *Corul sclavilor evrei* din opera *Nabucco*

G. Verdi – *Aria Brindisi* din opera *La Traviata*

Secvențele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse	Evaluare	Aproximarea bugetului de timp
<p>I. Activități introductive</p> <p>1. Moment organizatoric</p> <p>2. Pregătire apercptivă</p> <p>Exerciții de cultură vocală</p>	<p>- formula de salut - efectuarea prezenței elevilor - pregătirea materialului didactic</p> <p>- profesorul solicită elevii pentru efectuarea unor exerciții de încălzire a vocilor, având la bază sunetele gamei Do major</p> 	<p>- pregătirea materialelor pentru oră</p> <p>- elevii intonează aceste exerciții, utilizând sunetele gamei învățate anterior (ascendent și descendent, treptat și prin salt)</p>	<p>- caiet de educație muzicală - manual de educație muzicală - portofoliul elevilor</p> <p>- explicația - demonstrația - exercițiul</p>	- activitate frontală	3 min.
II. Anunțarea obiectivelor lecției	- profesorul propune elevilor desfășurarea lecției noi, pornind de la metoda <i>Știu-Vreau să știu-Am învățat (SVI)</i>	- elevii ascultă cu atenție explicațiile profesorului referitoare la desfășurarea lecției	- metoda SVI - explicația		

	<p>- profesorul explică elevilor modalitatea de abordare a temei: realizarea unui tabel (pe tablă și în caiete), cu 3 coloane în care vor fi notate, pe rând, în fiecare dintre coloane, datele importante ale lecției:</p> <table border="1" data-bbox="415 446 911 560"> <thead> <tr> <th data-bbox="415 446 581 521">Știu</th> <th data-bbox="581 446 747 521">Vreau să știu</th> <th data-bbox="747 446 911 521">Am învățat</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="415 521 581 560"></td> <td data-bbox="581 521 747 560"></td> <td data-bbox="747 521 911 560"></td> </tr> </tbody> </table>	Știu	Vreau să știu	Am învățat				<p>- elevii răspund conform cerințelor formulate de către profesor</p> <p>(anexa 1)</p>			
Știu	Vreau să știu	Am învățat									
<p>III.Reactualizarea cunoștințelor însușite anterior</p>	<p>- profesorul adresează elevilor întrebări referitoare la genul de operă – definiție, elementele componente ale spectacolului de operă</p> <p>- profesorul solicită elevii pentru notarea, pe tablă și în caiete – în coloana <i>Știu</i>, a cunoștințelor însușite anterior de către elevi, referitoare la genul de operă</p> <p>P: Cărei categorii de muzică îi aparține opera?</p> <p>P: Ce înseamnă noțiunea de sincretism?</p>	<p>-elevii notează în caiete elementele importante ale operei</p> <p>E: Opera face parte din categoria muzicii vocal-dramatice, fiind cel mai complex gen artistic, totodată, un act sincretic.</p> <p>E: Opera reprezintă un act sincretic, deoarece îmbină elemente ale mai multor arte: <i>literatura</i> – libret; <i>arta dramatică</i> – jocul scenic al cântăreților; <i>arta coregrafică</i> – scene de balet; <i>arta plastică</i> –</p>	<p>- conversația examinatorie</p>	<p>- proba orală</p>							

	<p>P: Deci, ce este opera?</p> <p>- profesorul adresează întrebări referitoare la elementele care apar în cadrul spectacolului de operă</p> <p>- profesorul adresează elevilor întrebări referitoare la apariția genului de operă și evoluția acestui gen pe parcursul secolelor</p> <p>P: Cum s-a numit prima operă și cine a fost compozitorul acesteia?</p> <p>P: În secolele următoare, opera a evoluat datorită creației altor compozitori, pe care i-am încadrat în patru perioade. Care sunt tipurile de operă, conform acestor perioade</p>	<p>decoruri, costume, machiaj; <i>arta sonoră (muzica)</i> – numere vocale, corale, orchestrale.</p> <p>E: Opera este un gen ce are la bază un libret, fiind prezentat pe scenă de cântăreți-actori, acompaniați de orchestră, cuprinzând numere corale, orchestrale și coregrafice.</p> <p>E: Cele mai importante elemente din cadrul operei sunt: <i>uvertura, aria, duetul și corul.</i></p> <p>- elevii explică semnificația fiecărui număr muzical menționat</p> <p>- elevii răspund:</p> <p>E: Opera a apărut în Italia, la începutul secolului al XVII-lea, diversificându-se, datorită accesibilității lui, în secolele următoare.</p> <p>E: Prima opera s-a numit <i>Orfeu</i> și a fost compusă în 1607 de către compozitorul italian Claudio Monteverdi.</p> <p>- elevii menționează cele patru perioade muzicale și compozitorii reprezentativi ai acestor perioade pentru genul operei</p> <p>1) <i>opera clasică</i> (a doua jumătate</p>	<p>- conversația examinatorie</p> <p>- explicația</p>	<p>- proba orală</p>	
--	---	---	---	----------------------	--

	<p>muzicale?</p> <p>- profesorul adresează elevilor întrebări referitoare la perioada de desfășurare a Clasicismului muzical, solicitând acestora să menționeze reprezentanții acestei perioade pentru genul de operă</p> <p>P: Ora trecută ați învățat despre prima perioadă muzicală importantă pentru genul operei – Clasicismul. Care este perioada de desfășurare a acestui curent muzical și care sunt cei mai importanți reprezentanți ai operei clasice?</p> <p>- profesorul solicită elevilor intonarea</p>	<p>a sec. al XVIII-lea)</p> <p>2) <i>opera romantică</i> (sec. al XIX-lea) – 3 centre culturale: <i>Italia, Germania, Franța</i></p> <p>3) <i>opera Școlilor Naționale</i> (sec. al XIX-lea) – <i>Școala rusă</i></p> <p>4) <i>opera românească</i> (sec. XX)</p> <p>E: Clasicismul este perioada muzicală care se desfășoară între a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și prima parte a secolului al XIX-lea. Cei mai importanți compozitori ai acestei perioade, care au abordat și genul operei au fost:</p> <p>- Wolfgang Amadeus Mozart (a compus 17 opere, printre cele mai importante numărându-se: <i>Flautul fermecat, Nunta lui Figaro, Răpirea din Serai, Don Giovanni, Così fan tutte</i> etc.);</p> <p>- Ludwig van Beethoven – o singură operă - <i>Fidelio</i></p> <p>- elevii prezintă fișe din portofoliul fiecăruia, cu imagini ale celor doi compozitori și cu scene din cele mai importante opere ale acestora</p> <p>- profesorul dă tonul, iar elevii intonează fragmentul din manual, în colectiv și individual</p>	<p>- conversația examinatorie</p>	<p>- proba orală</p>	
--	--	---	---------------------------------------	--------------------------	--

	<p>unui fragment muzical învățat, dintr-o operă celebră a compozitorului Wolfgang Amadeus Mozart</p> <p>- profesorul propune pentru audiție un fragment dintr-o operă a compozitorului W. A. Mozart</p>	<p>- elevii ascultă cu atenție fragmentul propus, recunoscând auditiv opera din care face parte fragmentul</p>	<p>- demonstrația - exercițiul</p> <p>- W.A.Mozart - <i>Aria lui Figaro</i> din opera <i>Nunta lui Figaro</i> - manual de educație muzicală pentru clasa a VII-a, pag. 79</p> <p>- audiția: - W.A.Mozart – <i>Duetul Papageno</i> – <i>Papagena</i> din opera <i>Flautul fermecat</i></p> <p>- CD, CD-player</p>	<p>- proba practică</p> <p>- observarea sistematică a elevilor</p> <p>- proba orală</p>	<p>15 min.</p>
<p>III. Predare – comunicarea noilor cunoștințe</p> <p>1. Moment intuitiv</p>	<p>- profesorul solicită participarea elevilor la realizarea unui scurt joc (rebus), prin care aceștia vor descoperi denumirea unei națiuni cu tradiții în cultivarea și răspândirea genului de</p>	<p>- elevii urmăresc cu atenție indicațiile și răspund solicitării profesorului</p>	<p>- conversația euristică</p> <p>- explicația</p>	<p>- activitate frontală</p> <p>- proba</p>	

<p>2. Anunțarea titlului lecției noi</p>	<p>operă – <i>Italia</i>. (anexa 2)</p> <p>P: Ce cuvânt apare pe verticala acestui rebus? Ce credeți că reprezintă?</p> <p>P: Așa este. Italia a reprezentat una dintre cele mai importante culturi muzicale europene, cu vaste tradiții în genul operei. De aceea, în cadrul lecției de astăzi aveți posibilitatea de a vă îmbogăți cunoștințele referitoare la genul operei în perioada Romantismului muzical. Deci, în coloana a doua a tabelului – <i>Vreau să știu</i> – vom nota titlul lecției de astăzi: <i>Opera romantică italiană</i>.</p> <p>- profesorul menționează perioada de desfășurare a noului curent muzical, Romantismul, amintind despre cele mai importante culturi muzicale europene: Italia, Germania, Franța</p> <p>P: Romantismul este o perioadă foarte importantă din istoria culturii universale, ce se desfășoară pe parcursul secolului al XIX-lea. Opera este unul dintre genurile preferate ale compozitorilor romantici, prezent în</p>	<p>- elevii rezolvă rebusul propus de către profesor; câțiva elevi ies la tablă și completează spațiile libere cu literele ce corespund răspunsului corect.</p> <p>E: Pe verticală apare cuvântul <i>Italia</i>, centru cultural important pentru creația de operă.</p> <p>- elevii sunt conduși intuitiv spre aflarea subiectului noii lecții</p> <p>- elevii scriu în coloana a doua - <i>Vreau să știu</i> - titlul lecției noi</p> <p>- elevii ascultă cu atenție explicațiile profesorului referitoare la subiectul noii lecții</p>	<p>- jocul didactic</p> <p>- exercițiul</p> <p>- explicația</p> <p>- explicația</p> <p>- conversația</p>	<p>practică</p> <p>- activitate frontală</p>	
--	---	--	--	--	--

<p>3. Dirijarea învățării</p>	<p>creația compozitorilor celor trei culturi europene: Italia, Germania și Franța. Centrul european cu cele mai puternice tradiții culturale și artistice este Italia. Pentru lecția de astăzi am pregătit o prezentare powerpoint, din care veți afla cele mai importante date despre opera romantică italiană – reprezentanți, lucrări.</p> <p>- profesorul solicită elevii în enunțarea ideilor de bază ale genului de operă, sesizate prin vizionarea prezentării ppt, idei ce vor fi notate în cea de-a treia coloană a tabelului – <i>Am învățat</i></p>	<p>- elevii vizionează prezentarea ppt, ce are ca subiect descrierea operei italiene din perioada Romantismului muzical – compozitori, lucrări importante, audiind, în același timp, un fragment reprezentativ dintr-o operă celebră</p> <p>- elevii scriu în caiete și pe tablă, în coloana <i>Am învățat</i>, perioada de desfășurare a Romantismului, numele celor mai importanți compozitori italieni de operă, precum și titlurile celor mai reprezentative lucrări de acest gen din creația fiecăruia:</p> <p>➤ <i>Gioacchino Rossini (1792-1868)</i> – <i>Bărbierul din Sevilla, Italianca în Alger, Cenușăreasa, Wilhelm Tell</i> etc.</p>	<p>- audiția: - G. Verdi – <i>Corul sclavilor evrei</i> din opera <i>Nabucco</i></p> <p>- laptop, boxe -videoproiector</p> <p>- conversația examinatorie</p>	<p>- observarea sistematică a elevilor</p>	
-------------------------------	--	---	--	--	--

		<p>➤ Gaetano Donizetti (1797-1848) – <i>Elixirul dragostei, Lucia di Lammermoor, Don Pasquale, Fiica regimentului etc.</i></p> <p>➤ Vincenzo Bellini (1801-1835) – <i>Norma, Somnambula, Puritanii etc.</i></p> <p>➤ Giuseppe Verdi (1813-1901) – <i>creatorul operei naționale italiene</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>trei perioade de creație</u> • <i>Nabucco, Lombarzii (I)</i> • <i>Trubadurul, Rigoletto, La Traviata (II) etc.</i> • <i>Aida, Othello, Falstaff (III)</i> 			17 min.
IV. Aplicare	<p>- profesorul anunță elevii despre învățarea unui cântec nou, un fragment extras dintr-o operă celebră</p> <p>- profesorul intonează cântecul integral, solicitând atenția elevilor pentru perceperea melodiei</p>	<p>- elevii ascultă cu atenție fragmentul muzical propus de către profesor</p> <p>- elevii învață cântecul pe fragmente, intonându-l, mai întâi, în colectiv, apoi, pe grupe și individual</p>	<p>- G. Verdi - <i>Marș triumfal</i> din opera <i>Aida</i> – manual de educație muzicală – pag. 90</p> <p>- demonstrația - exercițiul</p>	<p>- proba practică</p>	

	- profesorul propune pentru audiție un fragment dintr-o operă a compozitorului Giuseppe Verdi	- elevii audiază cu atenție fragmentul muzical	- audiția: - G. Verdi – <i>Aria Brindisi</i> din opera <i>La Traviata</i> - laptop, boxe -videoproiector	- proba orală - observarea sistematică a elevilor	13 min.
V. Încheiere și evaluare	<i>Tema pentru acasă</i> - profesorul solicită elevilor completarea portofoliului cu fișe despre compozitorii italieni de operă și imagini din opere celebre - profesorul discută cu elevii despre modul în care s-a desfășurat lecția, cu referiri concrete asupra participării active a elevilor la oră, prin notare și apreciere verbală			- evaluare colectivă și individuală	2 min.

FIȘĂ DE LUCRU
ȘTIU – VREAU SĂ ȘTIU – AM ÎNVĂȚAT

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
<p style="text-align: center;">Opera</p> <ul style="list-style-type: none"> - gen vocal-dramatic - act sincretic – îmbinarea artelor (literatură, artă dramatică, coregrafie, arte plastice, muzică) - elemente componente: uvertură, aria, duet, cor - I operă – <i>Orfeu</i> – C. Monteverdi (1607) - tipuri de operă: <ul style="list-style-type: none"> - clasică - romantică - opera Școlilor Naționale - opera românească - opera clasică: <ol style="list-style-type: none"> 1. W.A.Mozart (17 opere) – <i>Flautul fermecat</i>, <i>Nunta lui Figaro</i> etc. 2. L. van Beethoven - <i>Fidelio</i> 	<p style="text-align: center;">Opera romantică italiană</p> <ul style="list-style-type: none"> - evoluție - compozitori italieni - opere importante 	<ul style="list-style-type: none"> - Romantismul – secolul al XIXlea - Italia – cel mai important centru cultural - <u>compozitori și opere:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gioacchino Rossini – <i>Bărbierul din Sevilla</i>, <i>Wilhelm Tell</i> etc. 2. Gaetano Donizetti – <i>Elixirul dragostei</i>, <i>Lucia di Lammermoor</i> etc. 3. Vincenzo Bellini – <i>Norma</i>, <i>Puritanii</i> etc. 4. <u>Giuseppe Verdi</u> <ul style="list-style-type: none"> - creatorul operei naționale italiene - 3 etape de creație: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nabucco</i>, <i>Lombarzii</i>, <i>Macbeth</i> 2. <i>Trubadurul</i>, <i>Rigoletto</i>, <i>La Traviata</i> 3. <i>Aida</i>, <i>Othello</i>, <i>Falstaff</i>

ANEXA 2

Nume elev:

Clasa a VII-a B

REBUS MUZICAL

Definiții:

- 1) Oraș din România cu o importantă activitate cultural-artistică
- 2) Fragment muzical destinat interpretării în doi
- 3) Compozitor clasic – copil-minune al muzicii
- 4) Instrument de suflat din lemn în orchestra simfonică
- 5) Nunta lui.....
- 6) Gen vocal-dramatic

